

MUISTIO

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIIRIN KUNTAYHTYMÄN JA SEN
JÄSENKUNTIEN VÄLISET KUNTANEUVOTTELUT

Salon alueen kunnat

18.11.2013 klo 13.00 – 15.48

Paikka: TYKS, T-sairaala 6. krs. kokoushuone

Läsnä

Viranhaltijat

Olli-Pekka Lehtonen, sairaanhoitopiirin johtaja, puheenjohtaja
Samuli Saarni, johtajaylilääkäri
Arja Pesonen, talousjohtaja
Päivi Nygren, hallintoylihoitaja
Pirjo Immonen-Räihä, perusterveydenhuollon yksikön johtaja
Arto Rantala, toimialuejohtaja/Vatsaelinkirurgian ja urologian klinikka
Jukka Sipilä, toimialuejohtaja/Operatiivinen toiminta ja syöpätaudit
Petri Virolainen, toimialuejohtaja/TULES
Marjo Saarenmaa, johtava ylihoitaja, psykiatrian tulosalue
Alpo Rajaniemi, talouspäällikkö, kokouksen sihteeri

Kuntien edustajat

Antti Rantakokko, kaupunginjohtaja, Salo
Kai Saarimaa, apulaiskaupunginjohtaja, Salo
Sara Sarjakoski-Peltola, terveyspalveluiden päällikkö, Salo
Jari Jussinmäki, kaupunginjohtaja, Paimio
Merja Valindas, sosiaali- ja terveysjohtaja, Paimio
Merja Laine, johtava lääkäri, Paimio-Sauvo ktt:n ky
Leena Pesu, sosiaalijohtaja, Paimio-Sauvo ktt:n ky
Sami Suikkanen, kaupunginjohtaja, Somero

Asialista

1. Tilaisuuden avaus, sairaanhoitopiirin johtaja Olli-Pekka Lehtonen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja kertasi kevään 2013 kuntaneuvottelukokouksessa asetetut tämän foorumin tavoitteet; kuntaneuvottelukokous asettaa asiantuntijatyöryhmän valmisteltavaksi ja edelleen kuntajohtajakokouksen käsiteltäväksi asiat, jotka luokitellaan:

- toiminnallisiin muutostarpeisiin
- toimintatapojen kehittämiseen
- kesäkuussa vahvistetun järjestämissuunnitelman mukaan toimeenpanoa edellyttäviin asioihin
- palvelutarpeiden ennakointiin

2. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin talousarvio 2014 ja strategian päivitys (erillinen liitedokumentti), *sairaanhoitopiirin johtaja Olli-Pekka Lehtonen*; esitys kokonaisuudessaan on kuntaneuvottelujen kokousaineiston liitteenä (ks. julkaisu)

Puheenjohtaja esitteli talouden ja muut taustatekijät, miksi tarvitaan uutta strategiaa. VSSHP:n hallitus päätti 5.11.2013 strategian esittämisestä kuntayhtymän valtuuston päätettäväksi 29.11.2013 kokoukseen. Tämän jälkeen pj esitteli tarkemmin strategian sisällön.

Strategian esittelyn jälkeen käydyn keskustelun yhteenvetoa, seuraavassa:

Kai Saarimaa/Salo

Olisi tärkeää, että kuntayhtymän valtuusto hyväksyisi hallituksen esittämän strategian; Salon virkamiesjohto tukee kuntayhtymän hallituksen esitystä.

Sara Sarjakoski-Peltola

Muidenkin kuntien kuin Turun kanssa pitää käydä rajapintakeskustelua. Uuden strategian pitäisi merkitä siirtoviivekäytännön loppumista – tämä kirjataan tavoitteeksi (OPL)

Antti Rantakokko

Kansalaisille ja päättäjille strategia on haastava. Rakenteellisia ratkaisuja on välttämättä tehtävä ja muodostaa sairaaloiden keskeinen järkevä työnjako.

Leena Pesu/Paimio-Sauvo ktt

Muuttaako strategia terveyskeskuksen roolia jatkossa. Vastaus OP Lehtonen; terveydenhuollon toimintayksiköiden roolit ja työnjaot tulevat muuttumaan muistaen ”tehdään yhdessä –tavoite”

- 3 VSSHP tulos- ja toimialueiden tuottamat palvelut TULES, Vatsakirurgia ja urologia, Operatiivinen ja TOTEK, Alueellisen erikoissairaanhoidon ja Turunmaan sairaalan liikelaitoksen tuottamat operatiiviset ja toimenpidelähtöiset palvelut, Psykiatrian tulosalueen tuottamat palvelut, *johtajaylilääkäri Samuli Saarni*

Johtajaylilääkäri esitteli otsikon mukaisten toimi- ja tulosalueiden (yksiköiden johtajien valmistelut) tämän päivän tilannekatsaukset ja tulevaisuuden näkymät. Samuli Saarnin esitys kokonaisuudessaan on kuntaneuvottelujen kokousaineiston liitteenä (ks. julkaisu). Keskeinen ajatus on katsoa toimialoittain, mitä strategia käytännössä merkitsee.

Seuraavassa yhteenveto käytetyistä kommenttipuheenvuoroista:

TULES

Varsinaisen operaation aiheuttamat kustannukset ovat pieni osa TULES –sairauksien kokonaiskustannuksista, joihin luetaan mm. potilaan jonotus-/sairausaika, postoperatiivinen kuntoutus ja lääkkeet. Hoitotoimenpiteet on priorisoitu tärkeyden mukaan. Jonojen pituudella tulee olemaan merkittävä vaikutus potilaiden liikkuvuuteen. Nopeissa muualla tapahtuvissa potilassiirtymisissä (vapaa liikkuvuus) on ”kahteen kertaan” muodostuvan kustannuksen riski – vapaassa hakeutumisessa on paitsi mahdollisuudet myös uhkakuvat.

Kai Saarimaa,

Onko todellisia kilpailevia VSSHP:n ulkopuolisia vaihtoehtoja, joihin siirtyminen olisi realistinen vaihtoehto. Vastaus Petri V: Tampereella toimiva Tekonivelsairaala Coxa toteuttaa jo tällä het-

kellä aktiivista markkinointia, ja Helsingin alueen toimijat ovat kiinnostuneita oman alueensa ulkopuolisesta potentiaalista.

Vatsakirurgia ja urologia

Vatsakirurgian ja urologian toimialueella on enemmän lähipalveluiksi luokiteltavia toimenpiteitä kuin TULEKsessa; sairaanhoitopiirin alueella voidaan tiettyjä tämän toimialueen toimintoja keskitää esim. aluesairaaloihin. Esim. gastrokirurgiaa ja urologiaa on jo hajautettu ja saatavissa aluesairaaloissa.

Ei keskustelua kokouksessa.

Operatiivinen toimialue

Strategian mukainen hajauttaminen toimii operatiivisella toimialueella hyvin, mm. kaihileikkauksia voidaan tehdä useissa paikoissa, ja Turunmaan sairaalan kaihileikkausten suorittaminen merkittävässä määrin edesauttaa sairaanhoitopiiriä pysymään hoitotakuussa. Korvaklinikan toimenpiteiden hajauttamista toteutetaan myös.

Päivystysasetus edellyttää mm. suu- ja leukakirurgian päivystysten toteutusta:

Merja Laine,

Ympäri vuorokautisen hammaslääkäripäivystyksen toteuttamisella on erittäin suuri kustannusvaihtelu. Paimio-Sauvon terveyskeskus haluaa olla mukana neuvottelemassa päivystyksen järjestämisestä. Vastaus Jukka S, terveyskeskusten hammaslääkäreiden kanssa tullaan neuvottelemaan, jotta päivystysjärjestelyt voidaan toteuttaa mahdollisimman rationaalisesti ja kustannustehokkaalla tavalla.

Operatiivisessa toiminnassa osaamisen keskittäminen, maakunnan alueella, haavanhoito on hyvä esimerkki. Saattohoito kuntoon –tavoitteessa tulee nähdä paitsi varsinaisten saattohoitoyksiköiden panos myös perusterveydenhuollon aktivoitumistarve tällä alueella. Syöpätaudeissa voitaisiin luopua yhden vuodeosaston käytöstä nykyisillä potilasvolyyymeilla, jos saattohoito toimisi optimaalisesti.

TOTEK

Tämän palvelualueen toiminta on suurimmalta osin TYKSin sisäistä palvelua. Kivunhoitoyksikön toiminnasta muodostuu eniten suoraa kuntakontaktia. Palvelualueen johtajan poissa ollessa TOTEKin toiminnasta ei käyty kokouksessa keskustelua.

Alueellinen erikoissairaanhoito

Aluesairaaloitoinnin osalta esiteltiin vuoden 2012 toimintaluvut. Päiväkirurgisia toimenpiteitä tehdään aluesairaaloissa tällä hetkellä noin ¼ koko sairaanhoitopiirin volyyymista. Tämä mukailee hyvin tulevan strategian tavoitteita. Päivystysleikkausten osuus on alle 20 %, ja tähän tulee päivystysasetuksen ja uuden strategian seurauksena merkittävä muutos. Päivystysleikkauksen jälkeinen kirurgipäivystys pitää asetuksen mukaan olla nopeasti saatavissa, joten hajautettu malli ei jatkossa enää toimi. Kirurginen yöaikainen päivystys ei enää ole alueilla mahdollista.

Aluesairaaloitten elektiiivisten vuodeosastohoitoa vaativien leikkausten osuus tällä hetkellä VSSHP:n kokonaisvolyyymista on n. 14 %. Riittääkö leikkaussalikapasiteetti TYKSissä vastamaan koko maakunnan kysyntään, ei nähty kriittisenä mm. päiväkirurgisten toimenpiteiden ollessa edelleen kasvava toimintatapa.

Jari Jussinmäki, Paimio

Jos synnytykset SAS:sta strategian seurauksena poistuvat, odotusarvo on SAS:n säilymisestä edelleen korkeatasoisena erikoissairaanhoidon palveluja tuottavana yksikkönä.

Vastaukset, Petri V: nykyisen strategian pohjalta SASin kuihtuminen on suurempi uhkakuva kuin suunnitellun uuden strategian jälkeen; osaajien saaminen ympärivuorokautiseen toimintaan alue-sairaaloissa on jo tällä hetkellä aika vaikeaa./Samuli S: keskitettyyn ensihoitoon panostaminen ja päivystystoiminnan edelleen hajauttaminen jatkossa ovat selvästi ristiriidassa olevia ja ei – kustannustehokkaita toimintatapoja.

Antti Rantakokko,

Mikä on SAS investointisuunnitelmien tilanne tällä hetkellä? Vastaus OP Lehtonen: hallitus on palauttanut SAS investointisuunnitelmat uudelleen valmisteluun.

Turunmaan sairaala

Ei keskustelua

Psykiatria

Avohoitopainotteisuus on maan korkeinta! Avohoito-osuuden edelleen lisääminen ja toisaalta vaativan vuodeosastohoidon keskittäminen vaatii tilaratkaisun toteutusta VSSHP:ssa.

Sara Sarjakoski-Peltola

Päivystysaikaista psykiatrista palvelua ei Salon alueella kovin hyvin tällä hetkellä saa.

VSSHP käy Turun kanssa neuvotteluja järkevän työnjaon toteuttamisesta, ja sama keskustelu tulee käydä myös ympäristökunnat kontekstissa.

Kai Saarimaa

Psykiatrian hoitosuoritteiden määrämuutokset eivät näy samansuuntaisesti kustannuksissa, miksi näin? Vastaus: hoidon vaativuuden muutokset aiheuttavat erisuuruisia kustannusmuutoksia; suoritteiden kokonaismäärän muutos ei yksiselitteisesti osoita kustannustason muutoksia.

Merja Laine/Paimio-Sauvo ja Sara Sarjakoski-Peltola, lastenpsykiatrian kaikki palvelut Salossa on tavoite jatkossa ja osaamiskeskustyyppinen ratkaisu palvelisi aluetta parhaiten; lastenpsykiatrian keskittäminen Salosta Turkuun ei ole hyvä ratkaisu. Vaativan aikuispsykiatrian vuodeosastohoidon keskittäminen Turkuun olisi järkevä.

4 Kuntien näkymät palvelujen ennustetusta, tarpeesta kuntien edustajien puheenvuorot, keskustelu

Salo/Kai Saarimaa

- Salon kaupungin ensi vuoden runsaan 2 % kasvu VSSHP:n talousarviossa on nykyisessä taloudellisessa tilanteessa kaikki liikaa. Tulevaisuuden selviytymisstrategia on supistaa omaa muuta toimintaa.
- Hallituksen esittämään strategiaan Salon kaupungin virkamiesjohto yhtyy. Kunnan poliittisen johdon ja kansalaismielipiteen yhteensovittaminen on haaste.
- Psykiatria Salossa on viime vuosina satsattu voimakkaasti ja erityisesti aikuispsykiatrian avohoito nähdään tärkeäksi toteuttaa lähellä kunnan perushoitoa.
- EPLL linjaukset ja kokonaissuunnitelma tulee ottaa kriittiseen tarkasteluun.
- Peruskunnan panostaessa peruspalveluihin usein toteutuu, ettei erikoissairaanhoidon pysty mukauttamaan toimintaansa, vaan kustannusnousu jatkaa omaa rataansa.

Paimio-Sauvo/Merja Laine

- Konsultaatiot ollaan kilpailuttamassa sekä kuvantaminen, ja kahden vuoden sopimusta haetaan. Kuvantamis- ja laboratorion palvelut ovat tärkeitä jatkossakin, ja erityisesti kuvantamistutkimusten tuottamismahdollisuudet jatkossa aiheuttavat huolta
- VSSHP:n käytön muutokset ovat olleet aika suuria, nousuja ja laskuja Paimio vs. Sauvo.
- Omaa psykiatripalvelua on lisätty ja kunnissa tehdään yhteistyötä Kaarinan mielenterveyssektorin kanssa.

Paimio/Jari Jussinmäki

- EPLL toimintaa koskevan palvelutason päätöksenteon tuloksia olisi pitänyt tarkastella johtopäätösten näkökulmasta toiminnan vakiinnuttua.
- Kilpailutuksen katkaiseminen nyt on hämmentävä tilanne, kun strateginen valinta on perustunut monituottajamalliin. Paimion alueen asettaminen osaksi aluepelastuslaitosta on tehty ilman ennakoilmoitusta. Kilpailutuksen katkaisemisen kustannusvaikutusten Paimio-Sauvo osuutta ei ole pystytty arvioimaan.
- Uuden palvelutasopäätöksen tekeminen kevään valtuustossa tulee erittäin nopealla aikataululla – onnistuminen jää nähtäväksi.

Somero/Sami Suikkanen

Ei palvelutarvemuutoksia,

Kun VSSHP:n TYKS SAPA –palveluita siirtyy terveyskeskuksissa tehtäviksi tulisi tämän näkyä kustannuksissa – nyt ei näin ole.

OP Lehtonen tarkasteli ensihoidon palvelutasopäätöksen valmistelutilannetta. Ensihoidon kustannustaso nousi varallaolokorvausten osalta arvioitua enemmän; oltiin toteuttamassa monituottajamalliin perustuvaa palveluratkaisua, johon Vsshp ei ollut taloudellisesti, täysimittaisesti varautunut. Nykyiset sopimukset päättyvät 31.12.2013 ja kilpailutuksen keskeyttämisestä seuraa nyt vallitsevaan sopimustilaan nähden korkeampi kustannustaso. Kustannustason alentaminen edellyttää uudenlaista mallia, jossa mm. aluepelastuslaitosten valmiusvelvoitetaso tarkastellaan uudestaan. Lähtökohtana edelleen on monituottajamalli.

Jari Jussinmäki

Miten palvelutasomäärittely etenee?

Vastaus OP Lehtonen; Virkamiesvalmisteluna yhdessä alueiden pelastuspalvelujen kanssa (Turku + muut)

Kirjataan

Kaikille kunnan terveydenhuollon johtaville viranhaltijoille ja kunnanjohtajille tiedotetaan ensihoidon palvelutasomäärittelyn valmistelutilanne 15.2.2014.

5 Toimenpiteet kevään 2013 kuntaneuvotteluissa esille nostetuista asioista, *hallintoylihoitaja Päivi Nygren*

Päivi Nygren esitteli kevään kuntaneuvotteluissa alueiden kehittämiskohteiksi esitetyt ja kirjatut tavoitteet;

Salon alueen kunnat 4.6.2013

1. *Selvitys terveyskeskuksissa tarvittavista / käytettävistä erikoislääkäriyöpanoksista, niiden määrästä ja sisällöstä sekä sijaintipaikoista.*
2. *Selvitys sairaanhoidollisten tukipalvelujen tarpeesta terveyskeskuksittain*

Asiantuntijatyöryhmän valmistelutilanne kevään kuntaneuvottelujen asettamiin tavoitteisiin esitettiin kokoukselle. Päivi Nygrenin esitys kokonaisuudessaan on kuntaneuvottelujen kokousaineiston liitteenä (ks. julkaisu/toimenpiteiden eteneminen)

6 Sopiminen palvelujen järjestämisen kehittämistavoitteista, vastuista ja toimintatavoista

Asiantuntijatyöryhmän edelleen valmisteltavaksi asetettiin:

1. Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitoksen prosessien toteuttamiseen ja sujuvuuteen vaikutetaan yhdessä EPLL vs. perusterveydenhuollon asiantuntijat –akselissa. Työjärjestyksenä järkeväksi todettiin EPLL:n kilpailutuksen toteuttaminen ensin, ja sen jälkeen painopiste prosessien kehittämisvaiheeseen. Asiantuntijatyöryhmän koollekutsumisen vastuu: EPLL toimitusjohtaja Päivi Lucenius. (Loimaan alueen kuntaneuvotteluissa asetettu tavoite; koskee kaikki VSSHP:n jäsenkuntia)
2. Uuden vahvistettavan strategian mukaiset asiat erikseen selvitettäväksi (vastuu OP Lehtonen), ja päivystysasetuksen vaikutuksen selvittäminen (vastuu Samuli Saarni).
3. Jäsenkuntien terveydenhuollon johtaville viranhaltijoille ja kunnanjohtajille tiedotetaan ensihoidon palvelutasomäärittelyn valmistelutilanne, 15.2.2014 (OP Lehtonen)
4. Uuden strategian seurauksena tavoitteeksi asetetaan siirtoviivemaksukäytännöstä luopuminen.
5. Varmistetaan terveyskeskusten johtaville lääkäreille kuntakohtaiseen/toimi- ja tulosaluekohtaiseen tilastoaineistoon pääsy, tietosuojaa vaarantamatta (toteutusvastuu tietohallintoylilääkäri Pirkko Kortekangas)

Kuntajohtajakokouksen valmisteltavien asioiden esittelyihin tulee sisältyä kustannusvaikutustarkastelu

7 Yhteenveto ja tilaisuuden päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.48

Alpo Rajaniemi

Taluspäällikkö, kokouksen sihteeri

Julkaisu:

<http://www.vsshp.fi/fi/kuntaneuvottelut2014>